8929 - PEYGAMBERLERE ÎMÂNIN HAKİKATİ

Soru

Peygamberlere îmândan kasıt nedir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Peygamberlere îmân dört hususu içerir:

Birincisi:

Allah Teâlâ'nın, onları yalnızca Allah'a ibâdet etmeye ve Allah'ın dışındaki ilahları inkâr etmeye çağırmaları için, kendi içlerinden birisi olmak üzere her kavim ve topluluğa bir peygamber gönderdiğine, bütün peygamberlerin sözlerinde sâdık olduklarına, Allah Teâlâ tarafından tasdik olunduklarına, onların iyilik sever, olgun, takvâ sahibi ve emîn kimseler olduklarına, Allah Teâlâ'nın kendilerine gönderdiği bütün vahiyleri tebliğ ettiklerine, vahiylerden hiçbir şeyi gizlemeyip değiştirmediklerine, vahiylere kendi yanlarından bir harf bile ilâve etmediklerine ve ondan hiçbir şeyi de eksiltmediklerine kesin bir şekilde tasdik etmektir.

Nitekim Allah Teâlâ peygamberler hakkında şöyle buyurmuştur:

[فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلاغُ الْمُبِينُ] سورة النحل من الآية: ٣٥)

"O halde, (onlara uyarıcı olarak gönderilen) elçilere (peygamberlere) apaçık bir tebliğden başka bir vazife düşer mi?" (Nahl Sûresi: 35)

- İlk peygamberden son peygambere kadar hepsinin dâveti, ibâdetin aslı ve esasında ittifak etmiştir ki o da, inanç, söz ve fiil olarak Allah Teâlâ'yı bütün ibâdet çeşitlerinde birlemek ve O'nun dışında ibâdet edilen bütün ilahları inkâr etmek anlamına gelen tevhîddir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ) [سورة الأنبياء الآية: ٢٥)

“(Ey Muhammed!) Senden önce hiçbir peygamber göndermedik ki ona; ‘Benden başka hakkıyla ibâdete lâyık hiçbir ilâh yoktur.O halde yalnızca bana ibâdet edin’ diye vahyetmiş olmayalım.”(Enbiyâ Sûresi: 25)

Allah Teâlâ başka bir âyette şöyle buyurmuştur:

[وَاسْأَلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ آلِهَةً يُعْبَدُونَ) [سورة الزخرف الآية: ٤٥)

"(Ey Muhammed!) Senden önce gönderdiğimiz elçilerimize îmân edenlere bir sor! Biz, Rahman'dan başka ibâdet edilecek ilahlar edinin, diye emretmiş miyiz? (Zirâ bütün peygamberler, senin, insanlara yalnızca Allah'a ibâdet edin, O birdir, O'nun ortağı yoktur ve O'nun dışındaki ilahlara ibâdet etmeyi bırakın diye dâvet ettiğin şeye dâvet etmişlerdir.)" (Zuhruf Sûresi:45)

Bu anlamda daha birçok âyet vardır.

- İbâdet edilen farzlara ve teşri'in tâli meselelerine gelince, başkalarına farz kılınmayan namaz ve oruç gibi ibâdetler -gece namazı gibi-, onlara farz kılınabilir. Yine, Allah Teâlâ'dan bir imtihan olmak üzere başkalarına helâl olan şeyler -sadaka ve zekât gibi- , onlara haram kılınabilir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلاً وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ)[سورة الملك الآية: ٢)

"(Ey insanlar!) Hanginizin daha güzel amel ortaya koyacağını denemek için, ölümü ve hayatı yaratan O’dur. O azîzdir (güçlüdür, hiçbir şey onu âciz bırakamaz), (tevbe eden kullarını) çok bağışlayıcıdır." (Mülk Sûresi: 2)

Allah Teâlâ yine şöyle buyurmuştur:

[لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجاً) [سورة المائدة من الآية :48)

"(Ey ümmetler! Ona göre yaşamanız için) sizin her birinize bir şeriat ve (apaçık) bir yol kıldık." (Mâide Sûresi: 48)

Abdullah b. Abbas -Allah ondan ve babasından râzı olsun- bu âyet hakkında şöyle demiştir:

"Sizin her birinize bir yol ve sünnet kıldık."

Mücâhid, İkrime ve müfessirlerden bazıları da böyle demişlerdir.

Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

[أَنَا أَوْلَى النَّاسِ بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَالْأَنْبِيَاءُ إِخْوَةٌ لِعَلَّاتٍ، أُمَّهَاتُهُمْ شَتَّى، وَدِينُهُمْ وَاحِدٌ] رواه البخاري ومسلم

"Ben, dünya ve âhirette, insanlar içerisinde Meryem oğlu İsa'ya en hak sahibi olan kimseyim. Peygamberler, farklı annelerden olan kardeşler gibidirler. Fakat onların dîni birdir. " (Buhârî ve Müslim)

Yani peygamberler, temelde birdirler. O da, Allah Teâlâ'nın her peygamberle birlikte gönderdiği ve indirdiği bütün kitapların içerdiği tevhîddir.Peygamberlerin şeriatları, emir ve yasaklar, helâl ve haram gibi konularda farklıdır. Çünkü peygamberler, babaları bir, anneleri farklı olan kardeşler gibidirler.

- Peygamberlerden birisinin risâletini (elçiliğini/peygamberliğini) inkâr eden kimse, bütün peygamberleri yalanmış olur.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ) [سورة الشعراء الآية : 105)

“Nûh’un kavmi, peygamberlerini inkâr ettiler.” (Şuara Sûresi: 105)

Nuh -aleyhisselâm-'ı yalanladıkları zaman kendisinde başka hiçbir peygamber olmamasına rağmen, Allah Teâlâ, Nuh -aleyhisselâm-'ın kavmini, bütün peygamberleri yalanlamış olarak kabul

etmiştir.

İkincisi:

Muhammed, İbrahim, Musa, İsa ve Nuh -Allah'ın salât ve selâmı onların üzerine olsun- isimlerini bildiğimiz peygamberlere isimleriyle îmân ederiz.

Peygamberlerden genel olarak zikredilen ve isimlerini bilmediklerimize genel olarak îmân etmemiz gerekir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

(آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ) [سورة البقرة من الآية: ٢٨٥]

“Rasûl (Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-) Rabbinden indirilene îmân etti. Müminler de îmân ettiler. Onlardan her biri Allah’a, meleklerine, kitaplarına ve peygamberlerine îmân ettiler.” (Bakara Sûresi: 285)

Allah Teâlâ bu konuda yine şöyle buyurmuştur:

(وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلاً مِنْ قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَنْ قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ لَمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ) [سورة غافر من الآية :78]

"(Ey Muhammed!) Andolsun ki senden önce elçiler (peygamberler) gönderdik. Onlardan kimisini(n haberini) sana anlattık, kimisini de sana anlatmadık." (Ğâfir/Mü'min Sûresi: 78)

- Bizler, peygamberlerin sonuncusu peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- olduğuna, ondan sonra (kıyâmete kadar bir daha) peygamber gelmeyeceğine îmân ederiz.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

(مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيماً) [سورة الأحزاب الآية: ٤٠]

"Muhammed, sizin erkeklerinizden hiçbirinin babası değildir.Fakat O,Allah'ın elçisi ve peygamberlerin sonuncusudur (Ondan sonra kıyâmete kadar peygamber gelmeyecektir). Allah,

(amellerinizden gizli-saklı) her şeyi hakkıyla bilendir." (Ahzâb Sûresi: 40)

Sa'd b. Ebî Vakkas'tan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خَرَجَ إِلَى تَبُوكَ وَاسْتَخْلَفَ عَلِيًّا، فَقَالَ: أَتُخَلِّفُنِي فِي الصِّبْيَانِ وَالنِّسَاءِ؟ قَالَ: أَلاَ تَرْضَى أَنْ تَكُونَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى؟ إِلاَّ أَنَّهُ لَيْسَ نَبِيٌّ بَعْدِي [رواه البخاري]

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Tebûk savaşına çıkarken Ali'yi (kadınlara ve çocuklara bakması için Medine'de) bıraktı. Bunun üzerine Ali: Beni çocukların ve kadınların başına mı bırakıyorsun? dedi. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki: Sen, Harun'un Musa'ya olan yakınlığı gibi bana yakın olmaya râzı olmaz mısın? Ancak benden sonra peygamber gelmeyecektir." (Buhârî, hadis no: 4416, Müslim, hadis no: 2404)

Allah Teâlâ, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'i diğer peygamberlerden üstün kılmış ve ona büyük hususiyetler bahşetmiştir. Bu hususiyetlerden bazıları şunlardır:

1. Allah Teâlâ onu insanların ve cinlerin hepsine birden göndermiştir. Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'den önceki peygamberler ise, sadece kendi kavimlerine peygamber olarak gönderirlerdi.

2. Allah Teâlâ, bir aylık mesafelik uzaklıktan onun düşmanlarının kalplerine korku vermekle ona yardım etmiştir.

3. Yeryüzünü kendisine mescid (namaz kılınan yer) ve temiz kılınmıştır.

4. Kendisinden önce hiçbir peygambere helâl olmayan ganimetler, ona helâl kılınmıştır.

5. Kendisine büyük şefaat verilmiştir.

Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e bunların dışında daha birçok hususiyetler verilmiştir.

Üçüncüsü:

Peygamberlerden bildirilen gerçek haberleri tasdik ederiz.

Dördüncüsü:

Peygamberlerden bize gönderilen, peygamberlerin sonuncusu olan ve bütün insanlara gönderilen Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şeriatı ile amel etmemiz, onun şeriatına göre hareket etmemiz/yaşamamız gerekir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

فَلا وَرَبِّكَ لا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجاً مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيماً) [سورة النساء الآية:65]

"Hayır! Rabbine yemîn olsun ki (ey Muhammed!) Onlar kendi aralarında çıkan anlaşmazlıklarda (hayatta iken) seni, (vefatından sonra da sünnetini) hakem kılıp sonra da senin verdiğin hükme içlerinde hiçbir sıkıntı duymadan ve ona tam bir teslimiyetle teslim olmadıkça îmân etmiş olmazlar." (Nisâ Sûresi: 65)

Bilinmesi gerekir ki peygamberlere îmânın birçok semeresi vardır. Bunlardan bazıları şunlardır:

1. Allah Teâlâ'nın kullarına olan rahmetini ve verdiği değeri bilmemizi sağlar. Öyle ki Allah Teâlâ, insanlara dosdoğru yolu göstermeleri ve Allah'a nasıl ibâdet etmeleri gerektiğini açıklamaları için onlara peygamberler göndermiştir.Çünkü insan aklı, tek başına bunları bilemez.

2. Allah Teâlâ'nın bu büyük nimetine şükretmemizi sağlar.

3. Peygamberleri sevmemizi, onlara gereği gibi saygı göstermemizi ve onları lâyık oldukları şekilde övmemizi sağlar. Çünkü onlar, Allah Teâlâ'nın elçileri ve seçkin kullarıdır. Yine onlar, Allah Teâlâ'ya ibâdet eden, O'nun elçilik görevini tebliğ eden, Allah Teâlâ'nın kullarına nasihat eden ve bu uğurda onların eziyetlerine sabreden kimselerdir.

Yine de en iyisini Allah Teâlâ bilir.

Daha geniş bilgi için: Hâfız Hakemî'nin; "A'lâmu's-Sunneti'l-Menşûra", sayfa: 97-102 kitabı ile Muhammed b. Salih el-Useymîn'in; "Şerhu'l-Usûli's-Selâse", sayfa:95-96 kitabına bakınız.